

Nylands avfallsnämnd

Tid	27.10.2021 kl. 17:00 - 18:10
Plats	Munka avfallscentral, Munkabacken 51, Lojo eller på distans via Teams-applikationen

ÄRENDEN

§		Sida
24	Mötets laglighet och beslutförhet	3
25	Val av protokolljusterare	4
26	Utlåtande åt Helsingfors förvaltningsdomstol med anledning av besvär anført av kommunstyrelsen i Borgnäs	5
27	Utlåtande åt Helsingfors förvaltningsdomstol med anledning av Askolan Lokapojat Oy:s och Sonja Marjaana Kantolas besvär	9
28	Utlåtande åt Helsingfors förvaltningsdomstol med anledning av Eerola-Yhtiöt Oy:s, E-Ympäristöpalvelut Länsi Oy:s, E-Ympäristöpalvelut Itä Oy:s, Kuljetus Klemola Oy:s och Eero Kölhis besvär	15
29	För kännedom	21

Beslutsfattare

Närvarande	Andersson Elin, Borgå Huuhtanen Tuula, Raseborg Halme Kristo, Högfors Holmlund Åke, Sjundeå Jansson Timo, Hangö Kalvia Matti, Sibbo Karlsson Mikael, Lovisa Kurki Sanna, Askola Laine Jaana, Vichtis Lepokallio Miika, Lojo Åberg Karl, Ingå Villanen Riitta, Borgnäs	ordförande vice ordförande ledamot ledamot ledamot ledamot ledamot ledamot ledamot ledamot ledamot suppleant
Frånvarande	Nyrhivaara Henna, Borgnäs	ledamot
Övriga deltagare	Perjala Christine Ek Pamela	föredragande protokollförare

Underskrifter

Elin Andersson

Pamela Ek

ordförande

protokollförare

Behandlade ärenden 24 - 29 §:t

Protokolljustering

tid och plats

tid och plats

Åke Holmlund
protokolljusterare

Timo Jansson
protokolljusterare

Protokollet hålls offentligt framlagt

Protokollet är framlagt till offentligt påseende vid Munka avfallscentral i Lojo fr.o.m. 2.11.2021.

Nylands avfallsnämnd

§ 24

27.10.2021

Mötets laglighet och beslutförhet

Nylands avfallsnämnd 27.10.2021 § 24

Förslag:

Mötet konstateras vara lagenligt sammankallat och beslutfört.

Beslut:

Mötet konstaterades vara lagenligt sammankallat och beslutfört.

Nylands avfallsnämnd § 25 27.10.2021

Val av protokolljusterare

Nylands avfallsnämnd 27.10.2021 § 25

Förslag:

Avfallsnämnden utser Åke Holmlund och Timo Jansson till protokolljusterare.

Beslut:

Avfallsnämnden utsåg Åke Holmlund och Timo Jansson till protokolljusterare.

Nylands avfallsnämnd

§ 26

27.10.2021

Utlåtande åt Helsingfors förvaltningsdomstol med anledning av besvär anfört av kommunstyrelsen i Borgnäs

352/60.606/2021

Nylands avfallsnämnd 27.10.2021 § 26

Beredning: avfallshanteringschef Christine Perjala, ansvarig avfallsinspektör Pamela Ek, ujlk@ujlk.fi, tfn. 020 690 145

Helsingfors förvaltningsdomstol begär om utlåtande av Nylands avfallsnämnd med anledning av ett besvär anfört av kommunstyrelsen i Borgnäs (bilaga 1, enbart på finska). Utlåtandet ska tillställas förvaltningsdomstolen senast 4.11.2021. Besväret gäller avfallsnämndens beslut 24.8.2021 § 13.

Nylands avfallsnämnden beslutade 24.8.2021 § 13 att man för avloppsslam som hör till kommunens ansvar övergår från den nuvarande avtalsbaserade / av fastighetsinnehavaren ordnade avfallstransporten till den i § 36 avfallslagen åsyftade kommunalt anordnade avfallstransporten tidigast 26.8.2024 och senast 1.9.2026 på avfallsnämndens område. Den gällande avtalsbaserade / av fastighetsinnehavaren ordnade avfallstransporten upphör då man övergår till den kommunalt anordnade avfallstransporten. Beslutet kan verkställas trots ändringssökande.

Besvär

Ändringssökanden kräver att avfallsnämndens beslut 24.8.2021 § 13 upphävs på den grund att mötet inte var lagligt samt hänvisat till sitt utlåtande åt avfallsnämnden av den 6.5.2019.

Avfallsnämndens utlåtande jämte motivering

Det till besväret bifogade utlåtandet av kommunstyrelsen i Borgnäs av 6.5.2019 § 126 har tagits i beaktande vid avfallsnämndens beslutsfattande 24.8.2021.

Kommunstyrelsen har i sitt utlåtande framfört att kommunen stöder en fortsättning av det system, där fastighetsinnehavaren ordnar avfallstransporten, såvida kraven i avfallslagens 37 § uppfylls.

Kommunstyrelsen har i sitt utlåtande framställt att kommunen stöder en fortsättning av avfallstransport som fastighetsinnehavaren ordnar, ifall kraven i avfallslagens 37 § uppfylls. Avfallsnämnden har 24.8.2021 fattat beslutet efter rättsprövning. Avfallsnämnden har konstaterat att förutsättningarna i avfallslagens 37 § inte uppfylls.

Nylands avfallsnämnd har sammankallats till möte 24.8.2021 på ett sätt som är etablerat och godkänt för nämnden. I början av mötet, § 11, konstaterade ordföranden mötet vara lagenligt sammankallat och beslutfört.

Enligt den för nämnden etablerade och godkända praxisen skickas möteskallelsen inte till en medlem som på förhand meddelat att han eller hon med anledning av förhinder inte kan delta i mötet. Så skedde även i detta fall. Borgnäs kommuns representant, såsom också de övriga kommunernas representanter, fick 6.8.2021 meddelande om mötet som skulle hållas 24.8.2021 samt om att man vid mötet kommer att behandla slamtransportsystemet (bilaga 2, enbart på finska).

Borgnäs kommuns representant meddelade 12.8 att hon inte kan delta i mötet (bilaga 3, enbart på finska). Samma dag skickade vi meddelande om det kommande mötet samt att man vid mötet kommer att behandla slamtransportsystemet till suppleanten (bilaga 4, enbart på finska). Suppleanten meddelade samma dag att inte heller hon kan delta i mötet (bilaga 5, enbart på finska). Eftersom både medlemmen och suppleanten redan på förhand hade fått meddelande om mötet och de ärenden som skulle behandlas vid mötet, skickades, enligt den etablerade praxisen, inte någon skild möteskallelse till dem. De hade redan anmält att de inte kommer att delta i mötet. Mötets föredragningslista har funnits tillgänglig för alla att läsas på avfallsnämndens nätsidor fr.o.m. 20.8.2021. Enligt den etablerade praxisen skickar avfallshanteringsmyndigheten föredragningslistan även per post till medlemmarna, ifall de så vill.

Därutöver bör man ännu konstatera att ärendet gällande transportsystemet hade bordlagts två gånger före mötet 24.8.2021. Vid ärendets behandling 13.4.2021 beslutade avfallsnämnden bordlägga ärendet till dess att riksdagen hade behandlat förnyelsen av avfallslagen. Behandlingen av avfallslagen slutade i juni och den förnyade avfallslagen trädde i kraft 19.7.2021. Avfallshanteringsmyndigheten skickade 21.6.2021 meddelande till alla avfallsnämndens medlemmar om att den förnyade avfallslagen hade trätt i kraft samt att ärendet gällande slamtransportsystemet behandlas vid det kommande mötet i augusti (bilaga 6, enbart på finska).

Sålunda har alla avfallsnämndens medlemmar varit medvetna om att ärendet behandlas vid mötet i augusti. Borgnäs kommuns representant var dessutom protokolljusterare vid avfallsnämndens möte 13.4.2021.

Ändringssökanden skriver i sitt besvär att det skulle ha varit skäligt att flytta behandlingen av ett så viktigt ärende till en senare tidpunkt, eftersom det hade varit oklart vilka personer som representerar medlemskommunerna vid mötet. Kommunstyrelsen skriver emellertid inte för vem frågan har varit oklar. Nämndens sammansättning har enligt vår uppfattning varit klar sedan den utnämndes 2018 och nämnden efter det påbörjade sin verksamhet 2019.

Med anledning av det ovan nämnda måste ärendet behandlas vid avfalls-

nämndens möte 24.8.2021 och det har inte varit oklart för avfallsnämndens medlemmar att de varit representanter i avfallsnämnden.

Avfallsnämnden påpekar att representanten för Borgnäs kommun i avfallsnämnden har varit med om att fatta beslut (20.9.2021 § 219) att Borgnäs kommunstyrelse ska överklaga avfallsnämndens beslut 24.8.2021 § 13. Avfallsnämnden anser att representanten för Borgnäs kommun i avfallsnämnden enligt förvaltningslagens 28 § punkt 7 borde ha varit jävig att fatta beslut om att överklaga frågan om huruvida avfallsnämndens möte varit lagenligt.

På basen av det som ovan framförts anser avfallsnämnden att besväret bör förkastas som ogrundat.

Förslag:

Avfallsnämnden beslutar ge Helsingfors förvaltningsdomstol ovan framförda som sitt utlåtande i ärendet.

Paragrafen justeras genast på mötet.

Behandling:

Karl Åberg föreslog understödd av Åke Holmlund att man beträffande avloppsslam övergår till avfallstransport som fastighetsinnehavaren ordnar.

I omröstningen ställdes föredragandes förslag mot Karl Åbergs förslag. Omröstningen utfördes med namnupprop.

Fem ledamöter (Åke Holmlund, Matti Kalvia, Mikael Karlsson, Karl Åberg, Riitta Villanen) röstade för Karl Åbergs förslag och sju ledamöter (Elin Andersson, Tuula Huuhtanen, Kristo Halme, Timo Jansson, Sanna Kurki, Jaana Laine, Miika Lepokallio) röstade mot förslaget.

Beslut:

Avfallsnämnden beslutade ge Helsingfors förvaltningsdomstol ovan framförda som sitt utlåtande i ärendet.

Paragrafen justerades på mötet.

Bilagor

- 1 Liite_Bilaga 1 HAOn lausuntopyyntö Pornaisten kunnanhallitus.pdf
- 2 Liite_Bilaga 2 Ujlk sähköposti jäsenelle 6.8.2021.pdf
- 3 Liite_Bilaga 3 Jäsenen sähköpostit 12.8.2021.pdf
- 4 Liite_Bilaga 4 Ujlk sähköposti varajäsenelle 12.8.2021.pdf
- 5 Liite_Bilaga 5 Varajäsenen sähköpostit 12 ja 13.8.2021.pdf
- 6 Liite_Bilaga 6 Ujlk sähköposti kaikille 21.6.2021.pdf

Nylands avfallsnämnd

§ 27

27.10.2021

Utlåtande åt Helsingfors förvaltningsdomstol med anledning av Askolan Lokapojat Oy:s och Sonja Marjaana Kantolas besvär

356/60.606/2021

Nylands avfallsnämnd 27.10.2021 § 27

Beredning: avfallshanteringschef Christine Perjala, ansvarig avfallsinspektör Pamela Ek, ujlk@ujlk.fi, tfn. 020 690 145

Helsingfors förvaltningsdomstol begär om utlåtande av Nylands avfallsnämnd med anledning av ett besvär anfört av Askolan Lokapojat Oy och Sonja Marjaana Kantola (bilaga 7, exklusive de till besväret bifogade listorna som på basen av dataskyddsförordningen innehåller data som inte är offentlig, enbart på finska). Utlåtandet ska tillställas förvaltningsdomstolen senast 8.11.2021. Besväret gäller avfallsnämndens beslut 24.8.2021 § 13.

Nylands avfallsnämnd beslutade 24.8.2021 § 13 att man för avloppsslam som hör till kommunens ansvar övergår från den nuvarande avtalsbaserade / av fastighetsinnehavaren ordnade avfallstransporten till den i § 36 avfallslagen åsyftade kommunalt anordnade avfallstransporten tidigast 1.5.2024 och senast 1.9.2026 på avfallsnämndens område. Den gällande avtalsbaserade / av fastighetsinnehavaren ordnade avfallstransporten upphör då man övergår till den kommunalt anordnade avfallstransporten. Beslutet kan verkställas trots ändringssökande.

Ärendet har tidigare behandlats i Västra Nylands avfallsnämnd 16.5.2013 § 19, 14.11.2013 § 34, 4.9.2014 § 15 och 5.9.2018 § 14 samt i Borgå regionala avfallsnämnd 4.6.2013 § 5, 10.2.2015 § 3 och 23.3.2017 § 12.

Västra Nylands avfallsnämnd och Borgå regionala avfallsnämnd fusionerades 1.1.2019 till Nylands avfallsnämnd.

Nylands avfallsnämnd fattade beslut om transportsystemet för slam första gången 21.5.2019 § 14, då avfallsnämnden beslutade att ta i bruk av fastighetsinnehavaren ordnad avfallstransport för slammets del på sitt område. Helsingfors förvaltningsdomstol upphävde Nylands avfallsnämnds beslut 21.5.2019 § 14 och remitterade ärendet till nämnden för ny behandling 12.6.2019 med sitt beslut 20/0554/1.

Besväret

Askolan Lokapojat Oy och Sonja Marjaana Kantola kräver att Helsingfors förvaltningsdomstol ska upphäva Nylands avfallsnämnds beslut 24.8.2021 § 13 för att beslutet enligt dem står i strid med kommunallagen, avfallslagen, grundlagen och förvaltningslagen. Ändringssökandena kräver att be-

slutet som fattats i Nylands avfallsnämnd 24.8.2021 att överföra transporten av slam till kommunens ansvar ska upphävas.

Avfallsnämndens utlåtande jämte motivering

Nylands avfallsnämnds beslut 24.8.2021 § 13 har fattats i enlighet med kommunallagen, avfallslagen, grundlagen och förvaltningslagen och det finns ingen orsak att upphäva eller återta beslutet. Då avfallslagen stiftades har man redan beaktat de lagar som ändringssökandena hänvisar till.

Beslutet har beretts och granskats mångsidigt och grundligt.

Enligt avfallslagens 149 § ska en kommun där ordnad avfallstransport som avses i 1993 års avfallslag ordnas som avfallstransport enligt avtal se på vilka möjligheter det finns att ordna avfallstransport enligt villkoren i 37 § 1 mom. för avfallstransport som ordnas av fastighetsinnehavaren. Beslut i ärendet skulle fattas senast ett år efter att lagen trädde i kraft. Avfallslagen trädde i kraft 1.5.2012. Ärendet har redan behandlats i flera repriser i Nylands avfallsnämnds område, men de fattade besluten har inte vunnit laga kraft. Besluten har inte uppfyllt förutsättningarna i avfallslagens 37 § och besluten har överklagats. Förvaltningsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen har upphävt de fattade besluten remitterat ärendet för ny behandling.

Nylands avfallsnämnd har i enlighet med förvaltningsdomstolens beslut 20/0554/1 givet 12.6.2020 behandlat ärendet på nytt vid sina möten 10.12.2020 § 24 och 13.4.2021 § 9. Vid båda mötena beslutade avfallsnämnden att bordlägga ärendet.

Ett beslut om avfallstransportsystemet bör alltid göras efter rättsprövning. Avfallsnämnden kan besluta att slamtransporten ordnas av fastighetsinnehavaren endast om alla förutsättningar i avfallslagens 37 § uppfylls. Enligt Högsta förvaltningsdomstolen bör nödvändiga uppgifter och utredningar finnas för att kunna bedöma förutsättningarna. Kommuners utlåtanden eller åsikter framförda av andra aktörer kan inte anses vara tillräckliga utredning, eftersom de som gett utlåtanden eller framfört sina åsikter inte har den kännedom om avfallslagstiftningen som avfallshanteringsmyndigheten eller avfallsnämndens ledamöter besitter. Det i besväret framförda konstaterandet att det nuvarande systemet har fungerat väl och att kunderna har varit nöjda räcker inte heller som utredning. För att kunna bedöma förutsättningarna bör det finnas nödvändiga uppgifter och utredningar.

För ärendets nya behandling begärde Nylands avfallsnämnd inte utlåtanden eller ordnade hörande i ärendet på nytt. Under de tidigare behandlingarna har man begärt utlåtanden och kommuninvånarna har beretts möjlighet att framföra sina åsikter i ärendet totalt fem gånger. Det senaste hörandet genomfördes 2019 före avfallsnämndens beslutsfattande 21.5.2019. Eftersom det gäller ett ärende som Helsingfors förvaltningsdomstol har remitterat och inget sådant nytt som kunde påverka besluts-

fattandet har framkommit, behövdes inte nytt hörande. I avfallslagen gjordes heller inga ändringar beträffande förutsättningarna för avfallstransport som fastighetsinnehavaren ordnar eller beträffande transportsystembeslutet. De utlåtanden, åsikter och ställningstaganden som hade inlämnats under den tidigare behandlingen togs i beaktande i enlighet med förvaltningslagens 41 § vid den fortsatta behandlingen och vid beslutsfattandet 24.8.2021. Man bör också beakta att högsta förvaltningsdomstolen har konstaterat att beslutet om avfallstransportsystemet bör fattas efter rättsprövning och att utlåtanden och åsikter inte kan anses vara tillräckliga utredningar för att bedöma huruvida förutsättningarna i avfallslagens 37 § uppfylls.

Som stöd för rättsprövningen har föredraganden vid flera sammanträden presenterat information om avfallslagens krav för beslutsfattandet samt information och statistik gällande det nuvarande slamtransportsystemet för avfallsnämnden. Som bilaga finns två presentationer som exempel (bilagorna 8 och 9, enbart på finska). På basis av den statistik som uppgjorts med de uppgifter som inlämnats av transportföretagarna, kommunerna, reningsverken och vattenandelslagen har man konstaterat att förutsättningarna i avfallslagens 37 § för avfallstransport som fastighetsinnehavaren ordnar inte uppfylls på avfallsnämndens område.

På basis av de uppgifter som avfallshanteringsmyndigheten har insamlat finns det i området över 20 000 bostäder (59 %), där det bor människor stadigvarande och om vilkas slamhantering avfallshanteringsmyndigheten inte har några som helst uppgifter. Man kan alltså konstatera att ett betydande antal av områdets fastighetsinnehavare inte sköter om tömningen av slammet eller så har deras slamhantering eller -transport inte meddelats på sakenligt sätt till avfallshanteringsmyndigheten. Därutöver har man på basis av de insamlade uppgifterna kunnat konstatera att tömningarna har skötts enligt avfallshanteringsföreskrifterna endast på 47 % av de fastigheter, om vilka man har fått in uppgifter. Vidare måste man konstatera att, trots att största delen av företagen för närvarande har inlämnat tömningsuppgifterna, har avfallshanteringsmyndigheten årligen varit tvungen att flera gånger påminna transportföretagare att inlämna uppgifterna och även varit tvungen att vända sig till tillsynsmyndigheten för att få in uppgifterna. Det motsvarar inte det förfarande som avses i avfallslagens 39 § och avfallsförordningens 26 § och uppfyller inte förutsättningarna i avfallslagens 37 §.

Enligt avfallslagen räcker det inte med att alla betydande företag har inlämnat uppgifter över slamtransporterna, utan alla företagare eller övriga aktörer bör inlämna uppgifter över slamtransporterna till avfallshanteringsmyndigheten. Trots Närings-, trafik- och miljöcentralens beslut om förvaltningstvång har alla i lagen avsedda transportuppgifterna inte inlämnats till Nylands avfallshanteringsmyndighet.

I besväret framförs flera påståenden som grundar sig på föråldrade uppgifter om det kommunala transportsystemet eller som inte är sanningsenli-

ga.

I motsats till det som framförs i besväret har en del av kommunerna endera understött övergången till ett av kommunen ordnat transportsystem eller har konstaterat att beslutet bör uppfylla förutsättningarna i avfallslagen.

Implementeringen av EU-direktivet, som ändringssökandena framför, påverkar inte det beslut som avfallsnämnden har fattat, eftersom kommunen enligt avfallslagens 32 § fortfarande bör ordna avfallshantering av slam från slamavskiljare och slutna tankar från boende trots att slammet från slamavskiljare och slutna tankar inte längre klassas som kommunalt avfall.

Den kommunalt ordnade avfallstransporten är det primära transportsystemet eftersom det i avfallslagen inte har förordnats några särskilda förutsättningar för ett beslut, med vilket man övergår till kommunalt ordnad avfallstransport. I ett dylikt beslut är det inte nödvändigt att göra någon noggrannare bedömning av lagens förutsättningar. Det har också Högsta förvaltningsdomstolen konstaterat.

Avfallshanteringsmyndigheten har inte presenterat några utredningar av FCG eller Pöyry Finland Oy för Nylands avfallsnämnd, till vilka ändringssökandena hänvisar. De ligger inte heller som grund för beslutet.

I praktiken förverkligas tillsynen bättre i systemet med kommunal transport. Ingen slamtransportör har meddelat om eventuella problem på fastigheterna, t.ex. att slambrunnarna svämjar över eller om söndriga brunnar, fastän det säkert förekommer problem. Dylika problem kan förorsaka fara och olägenheter för miljön och hälsan. Vid ett kommunalt transportsystem bör chauffören genast göra en anteckning om dylika problem till avfallshanteringsmyndighetens transportregister och myndigheten kan ta tag i problemet. I det nuvarande transportsystemet får myndigheten inte kännedom om dylika problem.

Om tillsynsmyndigheten får kännedom om en fastighet, som inte har möjlighet att sköta slamtömningen på sakenligt sätt, kan tillsynsmyndigheten i det nuvarande systemet inte skicka en transportföretagare att tömma slambrunnen avgiftsfritt. Att lämna en slambrunn otömd kan förorsaka skada för miljön och naturen. Därtill är det ett problem, eftersom kommunen enligt avfallslagens 32 § är ansvarig för avfallshanteringen av slam oberoende av transportsystem. I det kommunalt ordnade systemet kan myndigheten förpliktiga avfallsbolaget att skicka en entreprenör att tömma en slambrunn och entreprenören får en sakenlig ersättning för det.

Transportregistret som fungerar som ett verktyg för att kunna följa upp och övervaka avfallet är bättre uppdaterat och mera heltäckande i det kommunalt ordnade transportsystemet. Avfallslagen förutsätter att slamtransportörerna självmant rapporterar sina transportuppgifter till avfallshanteringsmyndigheten. Endast några företagare gör så. Avfallshanter-

ingsmyndigheten är tvungen att årligen med olika metoder reda ut vilka transportföretag som har fungerat i området och måste uppmana dessa företagare att lämna in de lagstadgade uppgifterna till avfallshanteringsmyndigheten. De inlämnade uppgifterna är bristfälliga och inprecisa. Uppgifterna uteblir också i de fall, då något företag avslutar sin verksamhet, vilket även ändringssökandena framför i sitt besvär. I det kommunalt ordnade transportsystemet sköter det kommunala avfallsbolaget serviceuppgifterna i anslutning till transporter och transportuppgifterna överförs i realtid via avfallsbolagets körsystem till avfallshanteringsmyndighetens register.

Egen behandling av avloppsslammet är tillåtet enligt avfallshanteringsföreskrifterna, men därom bör anmälas till avfallshanteringsmyndigheten. I området med tolv kommuner har endast en anmälan gjorts. Då uppgifter om alla övriga fastigheter som själv behandlar sitt avloppsslam fattas är det inte möjligt att på ett heltäckande sätt övervaka att slammet hanteras på sakenligt sätt.

Ändringssökandena framför i sitt besvär att en kommunal konkurrensutsättning skulle utgöra en katastrof för företagsverksamheten. I avfallslagens 36 § finns stadganden om hur konkurrensutsättningen ska genomföras. Avfallsbolaget måste följa dessa stadganden vid upphandlingen av tjänster. Dessutom bör avfallsbolaget följa lagen om offentlig upphandling och koncession. I dessa lagar stadgas bl.a. om avfallsbolagets skyldighet att genomföra en marknadsundersökning, om fastställandet av tjänsterna och upphandlingarna, om skyldigheten att konkurrensutsätta i delar, om utnyttjandet av konkurrensförhållandena, om en jämlik behandling av de företag som deltar i konkurrensutsättningen och om upphandlingarnas tillräckliga transparens. Med dessa stadganden i avfallslagen, vilka tillämpas då man genomför upphandlingen av avfallstransporterna, har man strävat efter att försäkra transportföretagarnas jämlika möjligheter att delta i framställandet av kommunens avfallstransporttjänster. De påståenden som framförs i besväret om upphandlingens konsekvenser för företagets verksamhet hör sålunda ihop med den kommande upphandlingen av avfallstransporterna, inte med beslutsfattandet om transportsystem.

Ändringssökandena framför också i sitt besvär att transportföretagen inte hade fått svar på sina förfrågningar av avfallshanteringsmyndigheten. Påståendet håller inte sträck. Nylands avfallshanteringsmyndighet registrerar alla kontakter samt de svar som ges. Avfallshanteringsmyndigheten har besvarat alla kontakter och frågor av transportföretagarna.

Ändringssökandena har dessutom framfört att man till beslutsfattarna i samband med beslutsfattandet inte har gett information om kostnaderna för den kommunalt ordnade avfallshanteringen av slam. Det är omöjligt att göra en dylik bedömning innan transportentreprenaderna har upphandlats. Det är enligt avfallslagen inte heller nödvändigt att göra det, utan vid beslutsfattandet bör man bedöma om villkoren i avfallslagens 37 § uppfylls.

Till sist konstaterar avfallsnämnden att ändringsökandena har förstått förvaltningsdomstolens beslut 20/0554/1 fel. Förvaltningsdomstolen har remitterat ärendet till avfallsnämnden för ny behandling, inte för beredning. Förvaltningsdomstolen har i sitt beslut konstaterat bl.a. följande:

" ../. i samband med föredragandens beslutsförslag har brister och problem rörande det i bruk varande av fastighetsinnehavaren ordnade transportsystemet för slam framförts. Avfallsnämnden har inte i motiveringen till beslutet eller i något annat sammanhang framfört någon sådan utredning, som skulle ge förvaltningsdomstolen orsak att bedöma ärendet på annat sätt i fråga om dessa brister och problem. Sålunda har det inte bevisats i ärendet att förutsättningarna i avfallslagens 37 § 1 mom. skulle uppfyllas i avfallstransport som ordnas av fastighetsinnehavaren."

På basen av det som ovan framförts anser avfallsnämnden att besväret bör förkastas som ogrundat.

Förslag:

Avfallsnämnden beslutar ge Helsingfors förvaltningsdomstol ovan framförda som sitt utlåtande i ärendet.

Paragrafen justeras genast på mötet.

Beslut:

Avfallsnämnden beslutade ge Helsingfors förvaltningsdomstol ovan framförda som sitt utlåtande i ärendet.

Paragrafen justerades på mötet.

Bilagor

7	Liite_Bilaga 7 HAOn lausuntopyyntö Askolan Lokapojat.pdf
8	Liite_Bilaga 8 Esitys jätelautakunnalle 13.4.2021.pdf
9	Liite_Bilaga 9 Esitys jätelautakunnalle 24.8.2021.pdf

Nylands avfallsnämnd

§ 28

27.10.2021

Utlåtande åt Helsingfors förvaltningsdomstol med anledning av Eerola-Yhtiöt Oy:s, E-Ympäristöpalvelut Länsi Oy:s, E-Ympäristöpalvelut Itä Oy:s, Kuljetus Klemola Oy:s och Eero Kölhis besvär

357/60.606/2021

Nylands avfallsnämnd 27.10.2021 § 28

Beredning: avfallshanteringschef Christine Perjala, ansvarig avfallsinspektör Pamela Ek, ujlk@ujlk.fi, tfn. 020 690 145

Helsingfors förvaltningsdomstol begär om utlåtande av Nylands avfallsnämnd med anledning av ett besvär anfört av Eerola-Yhtiöt Oy, E-Ympäristöpalvelut Länsi Oy, E-Ympäristöpalvelut Itä Oy, Kuljetus Klemola Oy och Eero Kölhi (bilaga 10, enbart på finska). Utlåtandet ska tillställas förvaltningsdomstolen senast 12.11.2021. Besväret gäller avfallsnämndens beslut 24.8.2021 § 13.

Nylands avfallsnämnd beslutade 24.8.2021 § 13 att man för avloppsslam som hör till kommunens ansvar övergår från den nuvarande avtalsbaserade / av fastighetsinnehavaren ordnade avfallstransporten till den i § 36 avfallslagen åsyftade kommunalt anordnade avfallstransporten tidigast 1.5.2024 och senast 1.9.2026 på avfallsnämndens område. Den gällande avtalsbaserade / av fastighetsinnehavaren ordnade avfallstransporten upphör då man övergår till den kommunalt anordnade avfallstransporten. Beslutet kan verkställas trots ändringssökande.

Ärendet har tidigare behandlats i Västra Nylands avfallsnämnd 16.5.2013 § 19, 14.11.2013 § 34, 4.9.2014 § 15 och 5.9.2018 § 14 samt i Borgå regionala avfallsnämnd 4.6.2013 § 5, 10.2.2015 § 3 och 23.3.2017 § 12.

Västra Nylands avfallsnämnd och Borgå regionala avfallsnämnd fusionerades 1.1.2019 till Nylands avfallsnämnd.

Nylands avfallsnämnd fattade beslut om transportsystemet för slam första gången 21.5.2019 § 14, då avfallsnämnden beslutade att ta i bruk av fastighetsinnehavaren ordnad avfallstransport för slammets del på sitt område. Helsingfors förvaltningsdomstol upphävde Nylands avfallsnämnds beslut 21.5.2019 § 14 och remitterade ärendet till nämnden för ny behandling 12.6.2019 med sitt beslut 20/0554/1.

Besväret

Eerola-Yhtiöt Oy, E-Ympäristöpalvelut Länsi Oy, E-Ympäristöpalvelut Itä Oy, Kuljetus Klemola Oy och Eero Kölhi kräver att Helsingfors förvaltningsdomstol ska upphäva Nylands avfallsnämnds beslut 24.8.2021 § 13 för att

beslutet enligt dem står i strid med kommunallagen, avfallslagen, grundlagen och förvaltningslagen. Ändringssökandena kräver att beslutet som fattats i Nylands avfallsnämnd 24.8.2021 att överföra transporten av slam till kommunens ansvar ska upphävas.

Avfallsnämndens utlåtande jämte motivering

Nylands avfallsnämnds beslut 24.8.2021 § 13 har fattats i enlighet med kommunallagen, avfallslagen, grundlagen och förvaltningslagen och det finns ingen orsak att upphäva eller återta beslutet. Då avfallslagen stiftades har man redan beaktat de lagar som ändringssökandena hänvisar till.

Beslutet har beretts och granskats mångsidigt och grundligt.

Enligt avfallslagens 149 § ska en kommun där ordnad avfallstransport som avses i 1993 års avfallslag ordnas som avfallstransport enligt avtal se på vilka möjligheter det finns att ordna avfallstransport enligt villkoren i 37 § 1 mom. för avfallstransport som ordnas av fastighetsinnehavaren. Beslut i ärendet skulle fattas senast ett år efter att lagen trädde i kraft. Avfallslagen trädde i kraft 1.5.2012. Ärendet har redan behandlats i flera repriser i Nylands avfallsnämnds område, men de fattade besluten har inte vunnit laga kraft. Besluten har inte uppfyllt förutsättningarna i avfallslagens 37 § och besluten har överklagats. Förvaltningsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen har upphävt de fattade besluten remitterat ärendet för ny behandling.

Nylands avfallsnämnd har i enlighet med förvaltningsdomstolens beslut 20/0554/1 givet 12.6.2020 behandlat ärendet på nytt vid sina möten 10.12.2020 § 24 och 13.4.2021 § 9. Vid båda mötena beslutade avfallsnämnden att bordlägga ärendet.

Ett beslut om avfallstransportsystemet bör alltid göras efter rättsprövning. Avfallsnämnden kan besluta att slamtransporten ordnas av fastighetsinnehavaren endast om alla förutsättningar i avfallslagens 37 § uppfylls. Enligt Högsta förvaltningsdomstolen bör nödvändiga uppgifter och utredningar finnas för att kunna bedöma förutsättningarna. Kommuners utlåtanden eller åsikter framförda av andra aktörer kan inte anses vara tillräckliga utredning, eftersom de som gett utlåtanden eller framfört sina åsikter inte har den kännedom om avfallslagstiftningen som avfallshanteringsmyndigheten eller avfallsnämndens ledamöter besitter. Det i besväret framförda konstaterandet att det nuvarande systemet har fungerat väl och att kunderna har varit nöjda räcker inte heller som utredning. För att kunna bedöma förutsättningarna bör det finnas nödvändiga uppgifter och utredningar.

För ärendets nya behandlingen begärde Nylands avfallsnämnd inte utlåtanden eller ordnade hörande i ärendet på nytt. Under de tidigare behandlingarna har man begärt utlåtanden och kommuninvånarna har beretts möjlighet att framföra sina åsikter i ärendet totalt fem gånger. Det senaste hörandet genomfördes 2019 före avfallsnämndens beslutsfattande

21.5.2019. Eftersom det gäller ett ärende som Helsingfors förvaltningsdomstol har remitterat och inget sådant nytt som kunde påverka beslutsfattandet har framkommit, behövdes inte nytt hörande. I avfallslagen gjordes heller inga ändringar beträffande förutsättningarna för avfallstransport som fastighetsinnehavaren ordnar eller beträffande transportsystembeslutet. De utlåtanden, åsikter och ställningstaganden som hade inlämnats under den tidigare behandlingen togs i beaktande i enlighet med förvaltningslagens 41 § vid den fortsatta behandlingen och vid beslutsfattandet 24.8.2021. Man bör också beakta att Högsta förvaltningsdomstolen har konstaterat att beslutet om avfallstransportsystemet bör fattas efter rättsprövning och att utlåtanden och åsikter inte kan anses vara tillräckliga utredningar för att bedöma huruvida förutsättningarna i avfallslagens 37 § uppfylls.

Som stöd för rättsprövningen har föredraganden vid flera sammanträden presenterat information om avfallslagens krav för beslutsfattandet samt information och statistik gällande det nuvarande slamtransportsystemet för avfallsnämnden. Som bilaga finns två presentationer som exempel (bilagorna 8 och 9, enbart på finska). På basis av den statistik som uppgjorts med de uppgifter som inlämnats av transportföretagarna, kommunerna, reningsverken och vattenandelslagen har man konstaterat att förutsättningarna i avfallslagens 37 § för avfallstransport som fastighetsinnehavaren ordnar inte uppfylls på avfallsnämndens område.

På basis av de uppgifter som avfallshanteringsmyndigheten har insamlat finns det i området över 20 000 bostäder (59 %), där det bor människor stadigvarande och om vilkas slamhantering avfallshanteringsmyndigheten inte har några som helst uppgifter. Man kan alltså konstatera att ett betydande antal av områdets fastighetsinnehavare inte sköter om tömningen av slammet eller så har deras slamhantering eller -transport inte meddelats på sakenligt sätt till avfallshanteringsmyndigheten. Därutöver har man på basis av de insamlade uppgifterna kunnat konstatera att tömningarna har skötts enligt avfallshanteringsföreskrifterna endast på 47 % av de fastigheter, om vilka man har fått in uppgifter. Vidare måste man konstatera att, trots att största delen av företagen för närvarande har inlämnat tömningsuppgifterna, har avfallshanteringsmyndigheten årligen varit tvungen att flera gånger påminna transportföretagare att inlämna uppgifterna och även varit tvungen att vända sig till tillsynsmyndigheten för att få in uppgifterna. Det motsvarar inte det förfarande som avses i avfallslagens 39 § och avfallsförordningens 26 § och uppfyller inte förutsättningarna i avfallslagens 37 §.

Enligt avfallslagen räcker det inte med att alla betydande företag har inlämnat uppgifter över slamtransporterna, utan alla företagare eller övriga aktörer bör inlämna uppgifter över slamtransporterna till avfallshanteringsmyndigheten. Trots Närings-, trafik- och miljöcentralens beslut om förvaltningstvång har alla i lagen avsedda transportuppgifterna inte inlämnats till Nylands avfallshanteringsmyndighet.

I besväret framförs flera påståenden som grundar sig på föråldrade uppgifter om det kommunala transportsystemet eller som inte är sanningsenliga.

I motsats till det som framförs i besväret har en del av kommunerna endera understött övergången till ett av kommunen ordnat transportsystem eller har konstaterat att beslutet bör uppfylla förutsättningarna i avfallslagen.

Implementeringen av EU-direktivet, som ändringssökandena framför, påverkar inte det beslut som avfallsnämnden har fattat, eftersom kommunen enligt avfallslagens 32 § fortfarande bör ordna avfallshantering av slam från slamavskiljare och slutna tankar från boende trots att slammet från slamavskiljare och slutna tankar inte längre klassas som kommunalt avfall.

Den kommunalt ordnade avfallstransporten är det primära transportsystemet eftersom det i avfallslagen inte har förordnats några särskilda förutsättningar för ett beslut, med vilket man övergår till kommunalt ordnad avfallstransport. I ett dylikt beslut är det inte nödvändigt att göra någon noggrannare bedömning av lagens förutsättningar. Det har också Högsta förvaltningsdomstolen konstaterat.

I praktiken förverkligas tillsynen bättre i systemet med kommunal transport. Ingen slamtransportör har meddelat om eventuella problem på fastigheterna, t.ex. att slambrunnarna svämmas över eller om söndriga brunnar, fastän det säkert förekommer problem. Dylika problem kan förorsaka fara och olägenheter för miljön och hälsan. Vid ett kommunalt transportsystem bör chauffören genast göra en anteckning om dylika problem till avfallshanteringsmyndighetens transportregister och myndigheten kan ta tag i problemet. I det nuvarande transportsystemet får myndigheten inte kännedom om dylika problem.

Om tillsynsmyndigheten får kännedom om en fastighet, som inte har möjlighet att sköta slamtömningen på sakenligt sätt, kan tillsynsmyndigheten i det nuvarande systemet inte skicka en transportföretagare att tömma slambrunnen avgiftsfritt. Att lämna en slambrunn otömd kan förorsaka skada för miljön och naturen. Därtill är det ett problem, eftersom kommunen enligt avfallslagens 32 § är ansvarig för avfallshanteringen av slam oberoende av transportsystem. I det kommunalt ordnade systemet kan myndigheten förpliktiga avfallsbolaget att skicka en entreprenör att tömma en slambrunn och entreprenören får en sakenlig ersättning för det.

Transportregistret som fungerar som ett verktyg för att kunna följa upp och övervaka avfallet är bättre uppdaterat och mera heltäckande i det kommunalt ordnade transportsystemet. Avfallslagen förutsätter att slamtransportörerna självmant rapporterar sina transportuppgifter till avfallshanteringsmyndigheten. Endast några företagare gör så. Avfallshanteringsmyndigheten är tvungen att årligen med olika metoder reda ut vilka transportföretag som har fungerat i området och måste uppmana dessa

företagare att lämna in de lagstadgade uppgifterna till avfallshanteringsmyndigheten. De inlämnade uppgifterna är bristfälliga och imprecisa. Uppgifterna uteblir också i de fall, då något företag avslutar sin verksamhet, vilket även ändringssökandena framför i sitt besvär. I det kommunalt ordnade transportsystemet sköter det kommunala avfallsbolaget serviceuppgifterna i anslutning till transporter och transportuppgifterna överförs i realtid via avfallsbolagets körsystem till avfallshanteringsmyndighetens register.

Egen behandling av avloppsslammet är tillåtet enligt avfallshanteringsföreskrifterna, men därom bör anmälas till avfallshanteringsmyndigheten. I området med tolv kommuner har endast en anmälan gjorts. Då uppgifter om alla övriga fastigheter som själv behandlar sitt avloppsslam fattas är det inte möjligt att på ett heltäckande sätt övervaka att slammet hanteras på sakenligt sätt.

Ändringssökandena framför i sitt besvär att en kommunal konkurrensutsättning skulle utgöra en katastrof för företagsverksamheten. I avfallslagens 36 § finns stadganden om hur konkurrensutsättningen ska genomföras. Avfallsbolaget måste följa dessa stadganden vid upphandlingen av tjänster. Dessutom bör avfallsbolaget följa lagen om offentlig upphandling och koncession. I dessa lagar stadgas bl.a. om avfallsbolagets skyldighet att genomföra en marknadsundersökning, om fastställandet av tjänsterna och upphandlingarna, om skyldigheten att konkurrensutsätta i delar, om utnyttjandet av konkurrensförhållandena, om en jämlik behandling av de företag som deltar i konkurrensutsättningen och om upphandlingarnas tillräckliga transparens. Med dessa stadganden i avfallslagen, vilka tillämpas då man genomför upphandlingen av avfallstransporter, har man strävat efter att försäkra transportföretagarnas jämlika möjligheter att delta i framställandet av kommunens avfallstransporttjänster. De påståenden som framförs i besväret om upphandlingens konsekvenser för företagets verksamhet hör sålunda ihop med den kommande upphandlingen av avfallstransporter, inte med beslutsfattandet om transportsystem.

Ändringssökandena framför också i sitt besvär att transportföretagen inte hade fått svar på sina förfrågningar av avfallshanteringsmyndigheten. Påståendet håller inte sträck. Nylands avfallshanteringsmyndighet registrerar alla kontakter samt de svar som ges. Avfallshanteringsmyndigheten har besvarat alla kontakter och frågor av transportföretagarna.

Ändringssökandena har dessutom framfört att man till beslutsfattarna i samband med beslutsfattandet inte har gett information om kostnaderna för den kommunalt ordnade avfallshanteringen av slam. Det är omöjligt att göra en dylik bedömning innan transportentreprenaderna har upphandlats. Det är enligt avfallslagen inte heller nödvändigt att göra det, utan vid beslutsfattandet bör man bedöma om villkoren i avfallslagens 37 § uppfylls.

Ändringssökandena konstaterar i sammandraget av sitt besvär att avfallsnämndens beslut skulle vara olagligt, eftersom den nya avfallsförordningen

inte var godkänd vid beslutsfattandet. Avfallsförordningen har dock ingen betydelse då man beslutar om avfallstransportsystemet. Det stadgas både om beslutsfattandet och om förutsättningarna för avfallstrasport som fastighetsinnehavaren ordnar i avfallslagen, vars förnyelse trädde i kraft 19.7.2021.

På basen av det som ovan framförts anser avfallsnämnden att besväret bör förkastas som ogrundat.

Förslag:

Avfallsnämnden beslutar ge Helsingfors förvaltningsdomstol ovan framförda som sitt utlåtande i ärendet.

Paragrafen justeras genast på mötet.

Behandling:

Det hölls paus kl 17.48-17.53.

Beslut:

Avfallsnämnden beslutade ge Helsingfors förvaltningsdomstol ovan framförda som sitt utlåtande i ärendet.

Paragrafen justerades genast på mötet.

Nylands avfallsnämnd

§ 29

27.10.2021

För kännedom

361/60.606/2021, 355/60.606/2021, 363/60.606/2021

Nylands avfallsnämnd 27.10.2021 § 29

Beredning: ansvarig avfallsinspektör Pamela Ek, ujlk@ujlk.fi, tfn.
020 690 145

1. Askola kommunstyrelses ställningstagande till Nylands avfallsnämnds beslut om transportsystemet för avloppsslam som hör till kommunens ansvar

Askola kommunstyrelse beslutade 29.9.2021 § 278 ta ställning till avfallsnämndens beslut (bilaga 11, enbart på finska).

2. Kommuninvånarna har beretts möjlighet att framföra sin åsikt (bilaga 12) och utlåtande har begärts av kommunerna (bilagorna 13-17, enbart på finska och bilaga 18) om ändringarna i Nylands avfallsnämnds avfallstaxa

Det föreslås ändringar i bland- och bioavfallets, samt de återvinnbara avfallens tömningsavgifter, för att uppmuntra till att avfallshanteringens prioritetsordning beaktas. Det föreslås ändringar i mottagnings- och behandlingsavgifterna, med vilka man eftersträvar en styrande effekt för att öka sorteringen och separationsamlingen av material, samt för att höja återvinningsgraden på avfallsstationerna. Det föreslås ändringar i taxans grunder, för att förtydliga paragrafernas syfte och innehåll. Ändringarna träder i kraft 1.3.2022.

3. Askolan Yrittäjät rf:s ställningstagande beträffande transportsystemet för avloppsslam som hör till kommunens ansvar

Askolan Yrittäjät rf skickade 25.10.2021 sitt ställningstagande beträffande transportsystemet för avloppsslam som hör till kommunens ansvar till avfallshanteringsmyndigheten för att framföra för avfallsnämnden (bilaga 19, exklusive de till besväret bifogade listorna som på basen av dataskyddsförordningen innehåller data som inte är offentlig, enbart på finska).

Förslag:

Antecknas för kännedom.

Beslut:

Antecknades för kännedom.

Bilagor	11	Liite_Bilaga 11 Askolan kunnanhallituksen kannanotto.pdf
	12	Liite_Bilaga 12 KUULUTUS ujlk taksa suo+ruo
	13	Liite_Bilaga 13 LAUSUNTOPYYNTÖ ujlk taksa suo + ruo
	14	Liite_Bilaga 14 Tarkemmat tiedot ujlk taksa suo + ruo
	15	Liite_Bilaga 15 Maksumuutos bio ja pakkausjätteet.pdf
	16	Liite_Bilaga 16 Maksumuutos sekajätteet.pdf
	17	Liite_Bilaga 17 Jäteasemamaksumuutokset.pdf
	18	Bilaga 18 Ändringarna i taxans grunder.pdf
	19	Liite_Bilaga 19 Askolan Yrittäjien sähköposti 25.10.2021.pdf

ÄNDRINGSÖKANDE

Paragrafer 24-29

Rättelse får inte yrkas i och kommunalbesvär får inte anföras över beslut som endast gäller beredning eller verkställighet.

Kommunallagen 136 §

Paragrafer

Kommunalbesvär

Kommunalbesvär får framställas av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet samt av kommunmedlemmarna.

Ändring till detta beslut ansöks hos Helsingfors förvaltningsdomstol med ett skriftligt besvär. Besvärshandlingarna inlämnas till Helsingfors förvaltningsdomstol, adress. Banbyggarvägen 5, 00520 Helsingfors under den tjänstetid som staten följer, senast den trettionde dagen från delfåendet, så att delfåendedagen inte räknas till besvärstiden.

Besvärshandlingarna kan inlämnas personligen, per bud, genom ett befullmäktigat ombud eller per post.

Till besväret bör man bifoga detta beslut, de handlingar som den klagande vill vädja till samt en utredning över det datum från vilket besvärstiden räknas.

Avfallslagen 137 § Kommunallagen 135 §, 137 §, 138 §